

Beszámoló az Oktatási Bizottság 2018-as működéséről

A Magyar Kémikusok Egyesületének Oktatási Bizottsága a 2018-ban az előző évhez képest változatlan összetételben folytatta munkáját. A jelen beszámolóban hat, egymással részben összefüggő területről számolok be:

1. Részvétel az Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny döntőjén.
2. Részvétel a Science on Stage (Színpadon a Tudomány) nemzetközi rendezvénysorozat Szegeden szervezett magyarországi válogatóján
3. Együtműködés a Magyar Tudományos Akadémia Kémiai Osztálya által létrehozott, közoktatási kérdésekkel foglalkozó bizottsággal
4. Részvétel az Új Nemzeti Alaptanterv tervezetének véleményezési folyamatában
5. Kémiatanári vitadélután szervezése az Új Nemzeti Alaptanterv tervezetéről Pécsen
6. Részvétel és az MKE képvisellete az Eötvös Loránd Fizikai Társulat fórumán az Új Nemzeti Alaptanterv tervezetéről

1. 2018. április 13. és 15. között rendezték az Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny III. fordulóját, amely az országos döntő. Ennek Versenybizottságában az MKE Oktatási Bizottság több tagja és az MKE elnöke is hosszú évek óta aktív szerepet vállal. Az esemény a 9. és 10. évfolyamon tanuló korosztály kémiai szempontból legmotiváltabb diákjainak ad találkozási lehetőséget, s mivel közel 100 kísérőtanár is a résztvevők között van, ezért az országos döntő remek alkalom a közoktatás vezető intézményeiben dolgozó pedagógusokkal való személyes találkozásra és eszmecserére, így az Oktatási Bizottság tagjainak évenkénti találkozására is. Ennek az évnek különös jelentőséget adott az a tény, hogy 2018-ban egyben a verseny 50. születésnapját is ünnepelhettük, ennek a Szegedi Tudományegyetem méltó kereteket adott. A verseny mindhárom fordulójában, de különösen a döntő megszervezésében a Magyar Kémikusok Egyesülete alapvető fontosságú szerepet vállal, aminek egyik legfontosabb eleme a szükséges anyagi támogatás megszerzése.

2. A Science on Stage (Színpadon a Tudomány) két évente rendezett fesztiválszerű nemzetközi rendezvény, amely elsősorban természettudományos tantárgyakat oktató közoktatásbeli tanároknak szól. A 2017-ben Debrecenben szervezett európai fesztivált követően 2018-ban október 5. és 7. között a szegedi Szent-Györgyi Albert Agóra adott otthont a 2019-es, portugáliai nemzetközi rendezvény magyar válogatójának. A bíráló bizottság tagja volt az MKE

Oktatási Bizottságának az elnöke is. A fesztiválon összesen 32 pályázóból a zsűri hetet választott ki, akik Magyarországot képviselhetik majd a nemzetközi fesztiválon. A résztvevők között sajnos csak két kémia tanár volt, habár a bemutatók jelentős része tartalmazott kémiai jellegű információkat.

3. 2017 őszén a Magyar Tudományos Akadémiai Kémiai Osztályának elnöke közoktatási kérdésekkel foglalkozó bizottság felállítását kezdeményezte, ez az MKE Oktatási Bizottságával együttműködésben kezdte meg munkáját. Az előzetes terveknek megfelelően 2018 első hónapjaiban elkészült a Magyarországon dolgozó tanárok korfájának felmérése. Ennek eredménye megjelent a Magyar Kémikusok Lapja 2018. márciusi számának címlapján, illetve a bizottság elnöke bemutatta az eredményeket és az ezekből levonható (súlyos borúlátásra okot adó) következtetéseket az MTA Kémiai Osztályának 2018. október 16-i rendes ülésén. Teljesen egyértelműen kimondható, hogy az aktív kémia tanárok száma, amely országos szinten már így sem elégséges az összes kötelező kémiaóra megtartásához, több százal fog csökkenni az elkövetkező 5 évben.

4. 2018 augusztusának végén jelent meg az Új Nemzeti Alaptanterv tervezete, amelyről a közoktatásban érintettek véleményét kérték, így a Magyar Kémikusok Egyesületét is felkérték a közéleti vitában való részvételre. Az MKE hivatalos véleményének szövegét az Oktatási Bizottság készítette elő, s ennek tartalmát az Intéző Bizottság 2018. október 1-i ülésén részletesen megvitatta. Az itt kialakított végleges állásfoglalásokat (egy rövid, elsősorban a sajtónak szánt változatot, illetve egy hosszabb, elsősorban szakmai közönségnek készített dokumentumot) az MKE nyilvánosságra hozta az Internetes oldalán illetve a Magyar Kémikusok Lapjában is. Az MKE-vel koordinált véleményt hozott nyilvánosságra a Magyar Tudományos Akadémia Kémiai Osztálya is, noha az irreálisan rövid határidők miatt ezen állásfoglalás közvetlen személyes megvitatására az osztályülésen nem volt lehetőség. Minden bizonnyal a vélemények is hozzájárultak ahhoz, hogy a kormányzati döntéshozók az új Nemzeti Alaptanterv eredetileg 2019. szeptemberére tervezett bevezetésének egy éves elhalasztásáról döntöttek.

5. 2018. október 1-én délután az Oktatási Bizottság a Pécs környezetében élő kémia tanárokat vitadélutánra hívta "Beszéljessünk az új NAT-ról kémia tanár szemmel" címmel. A szervezésbe a Pécsi Tudományegyetem illetve a Pécsi Akadémiai Bizottság Kémiai Szakbizottsága is bekapcsolódott, a rendezvénynek a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma adott otthont. A rendezvényen 30 és 40 közötti kémia tanár illetve egyetemi oktató jelent meg, a vita moderátora az MKE Oktatási Bizottságának elnöke volt. A megjelentek többségi véleménye jelentős egyezést mutatott a Magyar Kémikusok Egyesülete által elfogadott állásfoglalással,

elsősorban az Új Nemzeti Alaptantervvel szembeni kritikus hozzáállás határozta meg, illetve a természettudományos képzésre szánta időkeret csökkenése miatti aggodalom fejeződött ki benne.

6. Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat 2018. október 19-én az Eötvös Loránd Tudományegyetemen tartott vitafórumot az Új Nemzeti Alaptanterv tervezetéről. Itt a Magyar Kémikusok Egyesületét az Oktatási Bizottság elnöke képviselte, aki az MKE addigra már véglegesen elfogadott állásfoglalását mintegy húsz perces formális előadásban is ismertette. A fórumon megjelentek többségi véleménye jelentős mértékben egybecsengett a kémiatanárok illetve az MKE által képviselt nézetekkel, vagyis a természettudományos tárgyak tanítását érintő óraszámcsökkenést károsnak, az oktatás értékét jelentősen csökkentő elemnek tartotta.

Az említett eseményekről az Oktatási Bizottság elnöke saját blogján és a Magyar Kémikusok Lapjában rendszeresen beszámolt.

2019. április 25.

Lente Gábor